

Beleidsplan 2025 – 2030

JWS

Johannes Wier Stichting
voor gezondheidszorg
en mensenrechten

Inhoud

1.	Algemeen	3
2.	De staat van de mensenrechten in de gezondheidszorg in 2025	3
3.	Doelstelling en visie.....	3
3.1	Missie en visie	3
4.	Activiteiten	4
4.1	Mensenrechteneducatie, werkgroepen, jaarthema.....	4
4.2	Mensenrechten in de curricula van zorgprofessionals	4
4.3	Website en E-zine	4
4.4	Bijdragen aan schaduwrapportages	5
4.5	Signalering, pleitbezorging en lobby	5
4.6	Symposia en webinars.....	5
4.7	Projecten	5
5.	De organisatie van JWS	5
5.1	Het bestuur	5
5.2	Het secretariaat.....	6
5.3	Het Comité van Advies	6
5.4	Netwerkorganisatie	6
5.5	Samenwerking en relaties	6
5.6	Financiën, marketing en communicatie	6

1. Algemeen

De stichting Mensenrechten en Gezondheidszorg 'Johannes Wier' (JWS) is een organisatie van en voor professionals in de zorg en heeft, volgens de [Statuten](#), tot doel "de bevordering en naleving van de mensenrechten op het gebied van of in samenhang met de gezondheidszorg, zoals neergelegd in internationale verdragen en geformuleerd door de Verenigde Naties en haar organen en de nationale en internationale ethische codes en verklaringen van de werkers in de gezondheidszorg [...], alles in de ruimste zin van het woord." Geografisch zijn de werkzaamheden van JWS beperkt tot Nederland.

JWS is een netwerkorganisatie van vrijwilligers. De financiële positie is stabiel. De spankracht van JWS hangt af van de inzet van vrijwilligers met passende deskundigheid op het werkterrein. Er wordt gestreefd naar meer professionalisering.

2. De staat van de mensenrechten in zorg en welzijn in 2025

De mensenrechten in de gezondheidszorg in Nederland staan voortdurend onder druk. Belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen met (mogelijke) gevolgen voor de gezondheid van en de zorg voor mensen zijn de ophef rond asielzoekers, de problemen in de asielopvang, de discussie over - en neiging tot inperking van - de arbeidsmigratie, de personeelstekorten in vele sectoren waaronder de gezondheidszorg, en als onderdeel van dit laatste de problemen in de continuïteit van zorg. Het moge duidelijk zijn dat personeelstekorten in combinatie met inperking van de arbeidsmigratie het probleem alleen maar erger maakt. Ook is er een aanhoudende woningcrisis, met als gevolg veel te weinig betaalbare woningen voor midden- en lage inkomensgroepen. Veel van deze zaken hebben gevolgen voor de gezondheid(szorg) en het welzijn van met name voor mensen in kwetsbare posities en daarmee raken ze direct aan het werkterrein van de JWS. De uitslag van de parlementsverkiezingen in november 2023 was daarvoor misschien het meest bepalend, aangezien die heeft geleid tot een (extreem)rechts kabinet halverwege 2024, inmiddels demissionair. Het gevolg daarvan is te merken in de benadering en bejegening, door deze coalitie, van onder meer asielzoekers, arbeidsmigranten, jongeren met problemen, kwetsbare ouderen en LHBTI-ers. De bevolking wordt door uitingen uit de coalitie meegenomen in de politieke uitgangspunten van dit kabinet waardoor ook de publieke stemming ten nadele verandert. Ook waren er aanwijzingen dat het kabinet inzet op verdere verschrapping van de publieke zorg, en op inperking van meer algemene vrijheden zoals die van meningsuiting en demonstratie. Zelfs is een tendens om de rechtspraak te bekritisieren merkbaar. Inmiddels is het kabinet demissionair en komen er eind oktober 2025 verkiezingen, dus het is afwachten of deze ontwikkelingen voortgaan of omgebogen worden. Hoe dan ook, voor JWS zijn er voldoende redenen om met haar werkzaamheden stevig aan de weg te blijven timmeren, en meer nog dan voorheen samenwerking te zoeken met gelijkgestemde organisaties.

3. Doelstelling en visie

De algemene doelstelling van JWS is in de statuten vastgelegd en vertaald in onderstaande missie en visie die in 2023 is geactualiseerd en verbreed is naar zorg en welzijn.

Missie en visie

De Johannes Wier Stichting (JWS) bevordert en beschermt het recht op gezondheid, met bijzondere aandacht voor mensen in kwetsbare posities in de Nederlandse samenleving. JWS

werkt voor en met professionals in zorg en welzijn.

- JWS houdt nauwlettend oog op de beschikbaarheid, toegankelijkheid en goede kwaliteit van zorg voor iedereen. JWS draagt uit dat het recht op gezondheid samenhangt met veel andere mensenrechten, zoals het recht op een adequate levensstandaard, passende huisvesting, veilig en gezond voedsel, bescherming van de integriteit van lichaam en geest en het recht op gelijke behandeling.
- JWS signaleert, agendeert en kaart misstanden aan bij de verantwoordelijke overheden en (beroeps)organisaties die moeten voorzien in goede zorg voor iedereen.
- JWS versterkt de kennis, vaardigheden en attitude met betrekking tot mensenrechten van aankomende, startende en gevestigde professionals in de zorg door educatie, communicatie en publicaties

4. Activiteiten

De activiteiten vloeien voort uit de missie en visie van JWS waarbij rekening is gehouden met de beperkte spankracht van de organisatie.

4.1 Mensenrechteneducatie, werkgroepen, jaarthema

Het belangrijkste speerpunt vormt de mensenrechteneducatie, ofwel de informatie en educatie op het terrein van het 'recht op gezondheid' en in verband daarmee de gelijkwaardige toegang tot zorg- en welzijnsvoorzieningen voor iedereen. Dit wordt in een aantal thema's vorm gegeven, hoofdzakelijk georganiseerd via werkgroepen: Mensenrechteneducatie, Taalbarrières in de zorg, Ouderen, JongJWS, Geen isolatie in vreemdelingendetentie. Zie ook het [organogram](#) op de website.

Met ingang van 2025 werkt JWS met een jaarthema, vastgesteld door het bestuur, wat de hoofdactiviteit van dat jaar is. Een brede commissie, samengesteld uit bestuursleden en andere vrijwilligers van JWS, werkt het jaarthema uit in concrete activiteiten zoals een symposium, lezingen en publicaties. De werkgroepen kunnen naar wens doorgaan met hun activiteiten of die op een laag pitje zetten, mede in overleg met het bestuur.

-Naast voorlichting en educatie in persoon blijft JWS inzetten op de ontwikkeling van e-learning modules die een groter bereik hebben en minder menskracht vergen. Op dit moment zijn er drie e-learnings: [Zorg voor ongedocumenteerden](#), [Hongerstaking](#) en [Ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers](#).

Een e-learning module over mensenrechten in de zorg is in ontwikkeling. Wanneer zich onderwerpen voordoen die zich lenen voor een e-learning module zal JWS die handschoen oppakken. De bestaande e-learning modules worden onderhouden en waar nodig geactualiseerd.

4.2 Mensenrechten in de curricula van zorgprofessionals en sociaal domein

JWS wil dat het 'recht op gezondheid' een structurele plaats krijgt in de diverse medische curricula. Het raamwerk van de curricula ligt helaas vast voor de komende jaren, maar er is wel ruimte binnen diverse opleidingen, bijvoorbeeld tot psychiater of binnen speciale blokken. Ook wordt samengewerkt met hogescholen om de thema's van JWS ingang te doen vinden, ook in het sociaal domein. JWS kan dat niet altijd alleen realiseren en werkt daarom samen met bijvoorbeeld het College voor de Rechten van de Mens, ASKV, Straatdokters, de KNMG en aangesloten beroepsorganisaties zoals de NVvP om dat te

realiseren. Op dit moment hangt het behandelen van het onderwerp ‘recht op gezondheid’ in de medische en hogeschool-opleidingen nog te veel af van toevallige persoonlijke interesses.

4.3 Website en E-zine

Voorlichting en informatie over ‘het recht op gezondheid’ worden ook geboden via de JWS website en via de elektronische nieuwsbrief “[E-zine](#)” van JWS. Daarnaast dragen deze publicaties bij aan de profilering van de van JWS. De website bevat naast alle relevante structurele informatie over organisatie en activiteiten van JWS ook [themadossiers](#). Het E-zine komt eens in de 6 tot 8 weken uit en bevat berichten over de organisatie en activiteiten van JWS en belangrijke nieuwsberichten.

4.4. Bijdragen aan schaduwrapportages

JWS draagt bij aan schaduwrapportages behorende tot verschillende internationale verdragen, namelijk die verdragen die ook aspecten van ‘het recht op gezondheid’ betreffen. Doel van de schaduwrapportages is om, naast de formele rapportages van de regering, aan de VN-comités te rapporteren over de stand van zaken van het naleven van de rechten van de mens, zodat de voortgang op dit terrein kan worden bevorderd.

4.5. Signalering, pleitbezorging en lobby

JWS registreert binnengekomen signalen over misstanden in de zorg en, indien daar aanleiding voor is, maakt JWS daarover melding bij geëigende instanties en treedt als lobbyist en pleitbezorger op. Daarnaast kunnen wetsvoorstellen of resultaten van onderzoek die (aspecten van) ‘het recht op gezondheid’ betreffen aanleiding zijn om standpunten op te stellen en onder de aandacht te brengen bij betrokken instanties. Relaties worden daartoe opgebouwd dan wel bestendigd met relevante ministeries, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), het College voor de Rechten van de Mens, Straatdokters, Dokters van de Wereld, Beroepsvereniging Sociaal Werk, de KNMG, organisaties voor vluchtelingen en migranten, zelfstandige bestuursorganen, zorgverzekeraars, toezichthouders en politici.

4.6. Symposia en webinars

JWS organiseert eens per jaar een symposium over een actueel onderwerp op het terrein van ‘het recht op gezondheid’. Een symposium is voor iedereen toegankelijk. Voor relevante beroepsgroepen in de zorg wordt accreditatie voor deelname aan het symposium aangevraagd. Er wordt tevens naar gestreefd om eens per jaar een webinar te organiseren en aan te sluiten als partner bij relevante symposia van andere partijen. De actualiteit bepaalt de keuze voor het onderwerp.

4.7. Projecten

Als een bepaald onderwerp extra aandacht behoeft, kan het als een project worden aangemerkt met een project- of campagneleider, zoals de inmiddels langlopende en belangrijke campagne [Taalbarrières in de zorg en het sociaal domein](#).

5. De organisatie van JWS

De organisatie van JWS wordt gevormd door het bestuur van JWS, dat in haar activiteiten ondersteund wordt door vrijwilligers buiten het bestuur en het secretariaat. Daarnaast kan het bestuur een beroep doen op de expertise en het netwerk van leden van het Comité van Advies. Voor de uitvoering van

activiteiten bestaan de eerder genoemde werkgroepen en de brede commissie die het jaarthema uitwerkt. Daarnaast kan het bestuur een beroep doen op externe deskundigen.

5.1 Het bestuur

JWS heeft, conform de statuten van de stichting, een dagelijks bestuur (DB) bestaande uit vier leden – voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en penningmeester – en een algemeen bestuur (AB) dat gevormd wordt door het DB aangevuld met AB leden. Met ingang van de voorzitterswissel medio 2025 zijn de taken van de voorzitter met betrekking tot het vrijwilligersbeleid overgedragen naar een nieuw bestuurslid vrijwilligersbeleid. Het AB besluit over het beleid, de begroting en het jaarverslag van JWS en komt ten minste viermaal per jaar bijeen. Het DB voert de besluiten van het AB uit. Het bestuur functioneert als een collegiaal bestuur onder leiding van de voorzitter. Rond het einde van elk jaar stelt het AB een werk- en begrotingsplan vast, dat de leidraad vormt voor de activiteiten in het jaar daarop. De bestuursleden verdelen de taken, voor zover die niet vastliggen, ten aanzien van de diverse activiteiten en leggen vast op welke wijze en wanneer daarover verantwoording wordt afgelegd. Elk jaar evalueert het bestuur intern haar eigen functioneren en stelt dat zo nodig bij. Met bestuursleden worden met enige regelmaat en ook op verzoek evaluatiegesprekken gevoerd. Ook het huishoudelijk reglement en procedures worden regelmatig op hun werkzaamheid geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Elk voorjaar wordt een jaarverslag inclusief jaarrekening opgesteld. In dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd aan donateurs, samenwerkingspartners en andere geïnteresseerden.

5.2 Het secretariaat

Het secretariaat biedt administratieve en secretariële ondersteuning aan het bestuur, verzorgt de documentatie, het relatiebestand en houdt de algemene mailbox op orde. De handleiding beschrijft de werkprocessen op het secretariaat, om ondersteuning te bieden aan nieuwe vrijwilligers. Deze handleiding wordt voortdurend bijgesteld naar gelang veranderingen in processen dat vereisen. Ingezet wordt op een betaalde secretariële ondersteuning.

5.3 Het Comité van Advies

Het Comité van Advies (CvA), bestaande uit vooraanstaande deskundigen op het terrein van de gezondheidszorg, welzijn en mensenrechten, wordt tenminste tweemaal per jaar geconsulteerd over bestuurlijke en inhoudelijke vraagstellingen. Individuele leden van het Comité van Adviseurs worden in voorkomende gevallen geconsulteerd en/of betrokken bij activiteiten. In 2025 vindt een heroriëntatie plaats op de rol van het CvA, in nauw overleg tussen AB en CvA.

5.4 Netwerkorganisatie

JWS is een netwerkorganisatie. Zij doet gewoonlijk een beroep op vrijwilligers in haar organisatie en haar netwerk. Waar nodig worden externe deskundigen bij de werkzaamheden betrokken. Ook melden zich spontaan mensen uit het werkveld bij JWS.

5.5 Samenwerking en relaties

Belangrijke samenwerkingspartners zijn Dokters van de Wereld, Amnesty International, ASKV, de Nederlandse Straatdokters Groep, Pharos en deelnemers aan het Lampionoverleg, een netwerk van organisaties dat zich specifiek richt op de zorg voor ongedocumenteerden. Ook van belang is de samenwerking met onze internationale koepelorganisatie, de International Federation for Health and Human Rights (IFHHRO) waarmee we halfjaarlijks contact onderhouden. Regelmatig vindt (bestuurlijk)

overleg plaats met de KNMG, Dokters van de Wereld en het College voor de Rechten van de Mens. Voor de schaduwrapportages werkt JWS met name samen met het Nederlands Juristen Comité Mensenrechten (NJCM) en voor de schaduwrapportage ten aanzien van het Kinderverdrag met Defence for Children. JWS zal voor de organisatie en uitvoering van diverse activiteiten de contacten en relaties met de medische faculteiten, hogescholen en de beroepsorganisaties in de zorg verder versterken. Voor pleitbezorging en lobby zal JWS relaties opbouwen dan wel bestendigen met relevante ministeries, de IGJ, verwante organisaties, zelfstandige bestuursorganen, patiëntenverenigingen, zorgverzekeraars, toezichthouders en politici.

5.6 Financiën, marketing en communicatie

JWS is financieel hoofdzakelijk afhankelijk van donaties, periodieke schenkingen en legaten. JWS heeft fiscaal de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) waardoor donaties, periodieke schenkingen en legaten vrij van belasting kunnen worden ontvangen. De JWS profileert zich met name elektronisch via haar website en de elektronische nieuwsbrief E-zine die iedere 6 à 8 weken verschijnt. Verder wordt gebruik gemaakt van LinkedIn. JWS heeft een communicatiemedewerker in dienst op beperkte formatie.

Het beleidsplan 2025-2030 is vastgesteld door het bestuur van JWS op 13 juni 2025